

Baaniyum - Tirada Afar iyo Toban

Niyad-jabku Sida Furaha u ah Imtixaanka Macbudka

Jeff Pippenger

2026-02-18

Mawduuca meesha quduuska ah wuxuu ahaa “furaha” furay niyad-jabkii Oktoobar 22, 1844 bilowgii farriinta malaa’igta saddexaad, waana mawduuca niyad-jabkaas oo ah “furaha” lagu furo farriinta meesha quduuska ah ee imtixaanka macbudka dhammaadka malaa’igta saddexaad.

Oo anna waxaan ku siin doonaa furayaasha boqortooyada jannada; oo wax kasta oo aad dhulka ku xidho, jannada waa lagu xidhi doonaa; oo wax kasta oo aad dhulka ku furto, jannada waa lagu furi doonaa. Matayos 16:19.

Xaqiiqda ah in Sebtembar 11, 2001 loo fahmo “9/11,” iyadoo waafaqsan “911” oo ah astaanta wicitaanka degdegga ah ee Maraykanka, waxaa dejiyey Kan wax walba dejiyey. Fahamka niyad-jabkii Luulyo 18, 2020 ayaa ah waxa suurtageliya in dhaqdhaqaaqa boqol iyo afartan iyo afarta kun loo aqoonsado sidaas oo kale; laakiin keliya kuwa doonaya inay arkaan in Ciise maanta ruuxiga ku metelo dabiiciga si aan ka duwanayn sidii uu u sameeyey laba kun oo sano ka hor. Aragti “20/20” ah waa tan ugu wanaagsan ee aad yeelan karto, niyad-jabkii 2020-na waa calaamadda jidka ee suurtagelisa in macbudka lagu garto taariikhda nebinnimada ee tobanka bikradood.

“Masaalka tobanka gabdhood ee bikradaha ah ee Matayos 25 wuxuu kaloo muujinayaa waayo-aragnimada dadka Adventist-ka.” *The Great Controversy*, 393.

Aragti labaaatan-labaaatan xataa way ka sii wanaagsan tahay marka lagu daro dib-u-eegista ay metelaan runaha aasaasiga ah. Bawlos wuxuu baraa in “ruuxyada nebiyadu ay ka amar qaataan ruuxyada nebiyada,” sidaas darteedna bikradihii Matayos waa isla bikradihii Yooxanaa u aqoonsaday boqol iyo afartan iyo afar kun, Yooxanaana wuxuu iyaga u aqoonsadaa bikrado ku sugan—Muujintii 144.

Kuwanu waa kuwa aan dumar isku nijaasayn; waayo, waa bikrado. Kuwanu waa kuwa Wanka raaca meel kasta oo uu tago. Kuwanu waxaa laga soo furtay dadka dhexdiisa, iyagoo ah midhaha ugu horreeya oo Ilaah iyo Wanka loo bixiyey. Muujintii 14:4.

Midhaha ugu horreeya ee xilliga dayrta waa bikradaha Wanka raaca oo macbudka gala, “furaha” lagu gartana macbudka waa niyad-jabkii 2020.

Oo furehii guriga Daa’uudna waxaan saari doonaa garabkiisa; sidaas daraaddeed isagu wuu furi doonaa, oo ninna ma xiri doono; wuuna xiri doonaa, oo ninna ma furi doono. *Ishacyaah* 22:22.

Haddii Adventist ka mid noqonayo 144,000-ka, markaas si lama huraan u ah baahida waxsii sheegidda waa inuu soo maray niyad-jab ka dhashay soo bandhigid saadaal dadweyne ah oo fashilantay.

“Inta badan waxaa la ii tilmaamaa masaalkii tobanka bikradood, shan ka mid ahi ay xigmat lahaayeen, shanna nacas ahaayeen. Masaalkani waa rumoobay oo wuu rumoobi doonaa ilaa xarafka ugu dambeeya, waayo wuxuu leeyahay ku-talo-gal gaar ah oo ku saabsan wakhtigan, oo, sida farriinta malaa’igta saddexaad, wuu rumoobay oo wuxuu sii ahaan doonaa runta wakhtigan ilaa dhammaadka wakhtiga.” Review and Herald, August 19, 1890.

Dagaalkii Panium ee aayadda shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban waa dagaalkii horseeda aayadda lix iyo tobnaad, taas oo tilmaamaysa sharciga Axadda ee Maraykanka.

Sidaas boqorka woqooyigu wuu iman doonaa, oo wuxuu taagi doonaa tuulmo go’doomin ah, oo wuxuu qabsan doonaa magaalooyinka ugu deyrka adag; oo cududda koonfureeduna ma adkaysan doonto, dadkiisa la doortayna ma adkaysan doonaan, mana jiri doonto xoog lagu hor istaago. Daanyeel 11:15.

Aayaddan dhexdiisa Maraykanku wuxuu ka adkaadaa Ruushka, isaga iyo dadkii Ruushku doortay. Laakiin aayadda xigta, ninna ma hor istaagi karo kacitaanka Rooma, taas oo Yahuudah iyo Yerusaleem ku calaamadisa tallaabada ugu horraysa ee qabsashadeeda dunida; sida ay Rooma u kacday iyada oo ah boqortooyadii afraad ee wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Markii ay ku taagnayd dalka ammaanta leh ee suugaan ahaan dhab ah ee ku xusan aayadda lix iyo tobnaad, astaanta awoodda Rooma ee dhab ah waxay ku dhex jirtay dalka ammaanta leh ee dhab ah; sidaas darteedna, waxay tusaale u ahayd aayadda afartan iyo kow, marka calaamadda awoodda Rooma ruuxiga ah lagu qasbo dalka ammaanta leh ee ruuxiga ah ee Maraykanka.

Labada gees ee bahalka dhulka ee Muujintii saddex iyo tobnaad waxay ka dhigan yihiin Jamhuuriyadnimo iyo Protestantnimo. Aayadda shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad, Antiochus Magnus, oo loo yaqaan Antiochus III iyo Antiochus the Great, wuxuu ka adkaadaa boqortooyada koonfureed, oo ay matalayso qoyska Ptolemaic. Antiochus wuxuu matalaa Donald Trump, boqorka koonfureedna wuxuu matalaa Ruushka. Dagaalkii Panium waa dagaalka u dhexeeya Maraykanka iyo Ruushka iyo dadka uu Ruushku doortay, dagaal uu Antiochus ku guulaystay, hase ahaatee dabadeed wuxuu arkay boqortooyadiisii oo ay qabsatay Rooma tii dhabta ahayd—awoodda aayadda afar iyo tobnaad, taas oo dejinaysa aragtida dibadda ee geeska Jamhuuriga ah ee bahalka dhulka. Aragtida gudaha waxaa matalaya geeska Protestantka ah ee bahalka dhulka. Labada geesba waxay joogaan dagaalkii Panium, waayo Butros halkaas ayuu joogaa isagoo Protestant ah oo wata farriintiisa ka timid kitaabka Yoo'eel.

250 Sano

Markaan ka fiirsanno labada xariiq ee bahalka dhulka, waxaannu ogaanaynaa in sannadkii 1776 bahalkii dhulku bilaabay koritaankiisa, oo sannadkii 1798, (laba iyo labaatan sano ka dib) bahalkii badda ee Muujintii saddex iyo tobnaad uu helay dhaawicii dhimashada, bahalkii dhulkuna wuxuu bilaabay xukunkiisii isagoo ah boqortooyadii lixaad ee wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Laba boqol iyo konton sannadood ka dib, sannadka 2026, waxaannu ku baraarugnay imtixaankii macbudka gudaha ee bilaabmay May 8, 2025.

Sannadahaas “250” ah waxay sidoo kale ku xidhan yihiin Antiochus Magnus. Marka laga bilaabo amarkii soo baxay 457 BC, oo laga sii tiriyo laba boqol iyo konton sannadood amarkaas, waxaynu gaadhaynaa 207, toddoba sannadood ka hor dagaalkii Panium, iyo toban sannadood ka dib markii Ptolemy ka adkaaday Antiochus dagaalkii Raphia, kaas oo lagu matalay aayadda kow iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad. Daanyeel 11:11 dabcan waa xariiqda dibadda ee geeska Jamhuuriga oo waafaqsan Muujintii 11:11, kaas oo ah xariiqda gudaha ee geeska Protestant-ka. Daanyeel iyo Muujintuba waa isku buug, Muujintuna waxay adeegsataa shaabadaha sida calaamadaha wax sii sheegidda dibadda, iyo kaniisadaha sida calaamadaha wax sii sheegidda gudaha ee isbarbar socda.

Kuuros wuxuu matalaa dhammaan saddexda amar, waayo ma jiri karo kan saddexaad la'aantiis kan koowaad iyo kan labaad.

“Cutubka toddobaad ee Cesraa waxaa ku qoran amarkii. Aayadaha 12–26. Qaabkiisii ugu dhammaystirnaa waxaa soo saaray Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris, sannadkii 457 BC. Laakiin Cesraa 6:14 waxaa lagu sheegay in gurigii Rabbiga ee Yeruusaalem lagu dhisay ‘sidii qaynuunka [“amar,” faallada geeska] Kuuros, iyo Daariyus, iyo Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris.’ Saddexdan boqor, iyadoo amarka bilaabay, mar kale adkeeyey, oo dhammaystiray, waxay gaadhsiyeen kaamillada ay wax sii sheegiddu u baahnayd si loogu calaamadiyo bilowga 2300-ka sannadood. Markii 457 BC, oo ah wakhtigii amarku dhammaystirmay, loo qaatay taariikhda qaynuunka, waxaa la arkay in faahfaahin kasta oo wax sii sheegidda ku saabsan toddobaatanka toddobaad la oofiyey.” Murankii Weyn, 326.

Laga soo bilaabo saddexda amar ee uu Kuuros matalo sannadka 457 BC, “250” sannadood ayaa ku dhammaada taariikhda u dhexeysa dagaalkii Raphia ee 217 BC, markii Buttolemy IV ka adkaaday Antiokhoskii Weynaa, iyo 200 BC markii Antiokhos markaas ka adkaaday Buttolemy dagaalkii Panium ee aayadda shan iyo tobnaad. Xariiqdu waxay la simaysaa Antiokhos Magnus iyo Donald Trump. Bilowgii boqortooyada lixaad ee wax sii sheegidda Kitaabka ee 1776 ilaa 1798 waxaa jira muddo “22” sannadood ah oo matasha kacitaanka boqortooyada lixaad. “22”-kaas sannadood sidoo kale waxay sawirayaan taariikhda uu matalo tirada “22” dhammaadka taariikhda boqortooyada lixaad laga bilaabo 2001 ilaa 2023. “22” waa astaanta isu-geynta Ilaahnimada iyo dadnimada taas oo lagu dhammaystiro taariikhda boqortooyada lixaad ee wax sii sheegidda Kitaabka, taas oo ah bahalka dhulka leh gees dibadeed oo Jamhuurinimo ah iyo gees gudaha ah oo Borotestaanimu ah.

Shaqada Masiixu ku dhammaystiro midnimada uu “22” metelo waa shaqada ugu dambaysa ee Masiixa ee Quduuska Ugu Quduusan, taas oo lagu metelo tirista dembiga, taas oo sida Yoo’eel sheegay, oo ay la socoto faalladii Butros ee waxyi-ku-dhalatay, dhacda inta lagu jiro daadinta roobka dambe.

Haddaba toobadkeena oo soo noqda, si dembiyadiinna loo tirtiro, markii wakhtiyada nasashada ay ka iman doonaan hortiiisa Rabbiga. Falimaha Rasuullada 3:19.

Tirtiridda dembigu waa hawsha ugu dambaysa ee Wadaadka Sare ee jannada.

“Sida waayihii hore dembiyada dadka rumaysad lagu saari jiray qurbaanka dembiga, oo dhiiggiisa dhexdiisa, si tusaale ah, loogu gudbin jiray meesha quduuska ah ee dhulka, sidaas oo

kale axdiga cusub dembiyada kuwa toobadkeena rumaysad ayaa lagu saaraa Masiixa, oo dhab ahaan loogu gudbiyaa meesha quduuska ah ee jannada. Oo sida nadiifintii astaanta ahayd ee tan dhulka loogu dhammaystiray ka saaridda dembiyadii ay ku wasakhooxday, sidaas oo kale nadiifinta dhabta ah ee tan jannada waa in lagu dhammaystiraa ka saaridda, ama tirtiridda, dembiyada halkaas ku qoran. Laakiin ka hor intaan tan la dhammaystirin, waa in la sameeyo baadhitaan lagu sameeyo kutubta diiwaanka si loo go'aamiyo kuwii, iyagoo ka toobadkeenay dembi iyo rumaysadkii Masiixa, xaq ugu leh faa'iidooyinka kafaaraggudkiisa. Sidaa darteed nadiifinta meesha quduuska ah waxay ku lug leedahay hawl baaritaan ah—hawl xukun ah. Hawshan waa in la qabtaa ka hor imaatinka Masiixa si uu dadkiisa u furto; waayo markuu yimaado, abaalgudkiisu wuu la jiraa inuu nin walba siiyo sida shuqulladiisu yihiin. Muujintii 22:12.” The Great Controversy, 421.

Shaqadii bilaabatay Oktoobar 22, 1844, waxay ka bilaabatay heerkii ugu sarreeyey ee Qayladii Habeenbadhka, shaqaduna waxay ku dhammaanaysaa heerkii ugu sarreeyey ee Qayladii Habeenbadhka, taas oo Butros u aqoonsanayo inay tahay xilliga dembiga la tirtiro, kaas oo calaamadeeya muddada xukunka kuwa nool, marka ay “wakhtiyada nasashada” yimaadaan.

“Hawsha xukunka baaritaanka iyo tirtiridda dembiyadu waa in la dhammaystiraa ka hor imaanshaha labaad ee Rabbiga. Maaddaama kuwii dhintay lagu xukumi doono sida ku qoran waxyaalaha buugaagta ku qoran, waa wax aan suurtagal ahayn in dembiyada dadka la tirtiro ilaa xukunka dabadeed ee kiisaskooda lagu baarayo. Laakiin rasuul Butros si cad ayuu u sheegay in dembiyada rumaystayaasha la tirtiro doono ‘marka ay yimaadaan wakhtiyada nasashada oo ka imanaya Rabbiga hortii; oo uu soo diri doono Ciise Masiix.’ Falimaha Rasuullada 3:19, 20. Marka xukunka baaritaanku xidhmo, Masiixu wuu iman doonaa, oo abaalgudkiisuna wuu la jiri doonaa si uu nin kasta ugu siiyo sida camalkiisu noqon doono.” Murankii Weynaa, 485.

“Wakhtiyada nasashada” sidoo kale waa “wakhtiyada dib-u-soo-celinta wax walba.”

Sidaas daraaddeed toobad keena, oo soo noqda, si dembiyadiinna loo tirtiro, marka ay wakhtiyada nasashada ka iman doona joogitaanka Rabbiga yimaadaan; oo isagu wuxuu soo diri doonaa Ciise Masiix, kii markii hore laydiinku wacdiyey; kaas oo samadu ay tahay inay aqbasho ilaa wakhtiyada soo celinta wax walba, kuwaas oo Ilaah kaga hadlay afka nebiyadiisa quduuska ah oo dhan tan iyo bilowgii dunida. Falimaha Rasuullada 3:19–21.

“Wakhtiyada nasashada” waxay ka yimaadaan “horta Rabbiga,” kuwaas oo dhaca marka “Ciise Masiix” la soo diro. Markii malaa’igtii Muujintii tobnaad ay soo degtay 11-ka Agoosto, 1840, Sister White waxay aqoonsatay in malaa’igtaasi “aanay ahayn qof ka yar Ciise Masiix.” Hawshii Masiixu bilaabay 22-ka Oktoobar, 1844 waxaa gogol u sii dhigay taariikhdiisii 1840 ilaa 1844; taariikh ay Sister White ku tidhi waxay ahayd “muujin ammaaneed oo xoogga Ilaah ah,” iyada oo isla taariikhdaas la waafajinaysa xilligii Bentakostiga ee wakhtigii Butros, dabadeedna iyadoo adeegsanaysa labadaas xariiq ee taariikhda nebinnimada si ay hore ugu tilmaanto soo-degidda malaa’igta Muujintii siddeed iyo tobnaad oo dhulka ku iftiimisa ammaantiisa.

“Malaa’igta ku midoobaysa ku dhawaaqidda farriinta malaa’igta saddexaad waa inay dhulka oo dhan ku iftiimisaa ammaanteeda. Halkan waxaa lagu sii sheegay hawl baaxaddeedu dunida

oo dhan gaadhayso iyo awood aan caadi ahayn. Dhaqdhaqaaqii imaatinka ee 1840–44 wuxuu ahaa muujin ammaan badan leh oo xoogga Ilaah ah; farriintii malaa'igta kowaad waxaa la gaadhsiisay saldhig kasta oo wacdiyadeed oo dunida ku yaal, waddamada qaarkoodna waxaa ka jiray xiisihii diineed ee ugu weynaa ee lagu arkay dal kasta tan iyo Dibu-habayntii qarnigii lix iyo tobnaad; hase ahaatee, kuwaas waxaa ka sii weynaan doona dhaqdhaqaaqa xoogga badan ee hoos imanaya digniinta ugu dambaysa ee malaa'igta saddexaad.”

“Shaqadu waxay la mid ahaan doontaa tii Maalintii Bentekoste. Sida ‘roobkii hore’ loo bixiyey, markii Ruuxa Quduuska ah lagu shubay bilowgii injiilka, si uu u soo bixiyo abuurka qaaliga ah, sidaas oo kale ‘roobka dambe’ ayaa la bixin doonaa dhammaadkiisa si goosashada loo bisleeyo. ‘Markaas ayaynu ogaan doonaa, haddii aynu ku sii soconno aqoonta Rabbiga: soo bixiddiisu waxay u diyaar tahay sida waaberiga; oo wuxuu inoogu iman doonaa sida roobka, sida roobka dambe iyo roobka hore ee dhulka u da’a.’ Hooseeca 6:3. ‘Haddaba ku farxa, carruurta Siyoon, oo ku reyreeya Rabbiga Ilaahiinna ah, waayo, wuxuu idin siiyey roobkii hore si qiyaasan, oo wuxuu idiin soo dejin doonaa roobka, roobka hore, iyo roobka dambe.’ Yoo’eel 2:23. ‘Maalmaha ugu dambeeya, ayaa Ilaah leeyahay, waxaan Ruuxayga ku shubi doonaa binu-aadmiga oo dhan.’ ‘Oo waxay ahaan doontaa in ku alla kii ku yeedha magaca Rabbiga uu badbaadi doono.’ Falimaha Rasuullada 2:17, 21.”

“Shaqada weyn ee injiilka ma aha inay ku dhammaato muujin ka yar oo awoodda Ilaah ah tii calaamadisay bilowgeedii. Waxsii sheegyadii ku rumoobay daadintii roobka hore markii injiilku furmay, ayaa haddana mar kale ku rumoobaya roobka dambe marka uu xirmayo. Kuwanu waa ‘waqtiyadii nasashada’ oo rasuul Butros hore u sii eegayay markuu yidhi: ‘Haddaba toobadkeena oo soo noqda, in dembiyadiinna la tirtiro, marka waqtiyadii nasashada ay ka yimaadaan Rabbiga hortiisa; oo isna wuxuu soo diri doonaa Ciise.’ Falimaha Rasuullada 3:19, 20.” Murankii Weynaa, 611.

Dhaqdhaqaaqii Advent ee 1840 ilaa 1844 wuxuu ahaa muujin ammaan badan leh oo awoodda Ilaah ah taas oo bilow u noqotay furitaanka hawsha Masiixa ee nadiifinta meeshiisa quduuska ah. Taariikhdaasu waxay bilaabatay markii Ciise, oo lagu matalay malaa'igtii kowaad ee Muujintii afar iyo tobnaad, uu soo degay Ogosto 11, 1840 sida lagu matalay cutubka tobnaad ee Muujintii. Muujintii awoodda Ilaah ee markaas bilaabatay waxay sii kortay ilaa furitaankii xukunka baaritaanka, sidaas darteedna waxay ahayd nooc u taagan muujin awoodda Ilaah ah oo sii kori doonta ilaa xidhitaanka xukunka baaritaanka. Xilligii dhammaadka wuxuu bilaabmay 9/11, markii Ciise mar kale soo degay isagoo ah malaa'igta Muujintii siddeed iyo tobnaad markii dhismayaashii waaweynaa ee New York lagu soo dumiyey taabashada Ilaah, oo hawshii xukunka baaritaankuna ay ka beddelantay kuwii dhintay una gudubtay kuwa nool. Roobabku waxay yimaadaan marka Ciise la soo diro.

Ciise wuxuu baray in aynu wax weyddiisanno si aynu u helno, Sekaryaahna wuxuu leeyahay waa inaynu weyddiisanno roobka dambe, wakhtiga roobka dambe. Sidaas daraaddeed waa wax cad in aad ogaato inaad ku jirto wakhtiga roobka dambe, si aad u fuliso tilmaanta Sekaryaah.

Rabbiga ka barya roobka xilliga roobka dambe; sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu samayn doonaa daruuro ifaya, oo wuxuu siin doonaa roobab mahiigaan ah, mid kastaana cawska

duurka. Sekaryaah 10:1.

9/11 Ciise wuxuu u soo degay sidii malaa'igtii Muujintii siddeed iyo tobnaad, waxaana bilaabmay inuu da'oo roobkii dambe; hase yeeshee waxa uu ku da'aa oo keliya kuwa buuxiya amarkii Sekaryaah ee ahaa “weyddiia roobka dambe,” marka aad haysataan fahamka runta ah in “wakhtiyadii nasashada” iyo soo celinta wax walba ay yimaaddeen. Naftu waa inay “garataa” in muddadii nebinnimada ee roobka dambe ay timid.

“Waa in aynaan sugin roobka dambe. Wuxuu ku imanayaa dhammaan kuwa garan doona oo qaadan doona sayaxa iyo roobabka nimcada ee nagu soo da'a. Marka aynu soo ururino jajabyada iftiinka, marka aynu qiimeyno naxariisaha xaqiiqda ah ee Ilaah, kan jecel in aynu isaga isku hallaynno, markaas ballan kasta waa la oofin doonaa. [Ishacyaah 61:11 quoted.] Dhulka oo dhan waa in laga buuxiyaa ammaanta Ilaah.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

Markii 9/11 waxaa bilaabmay wakhtiyadii nasinta, waxaana bilaabmay tiridda dembiyada kuwa nool. Xukunkaasu wuxuu waafaqsan yahay qodobkii ugu horreeyey ee axdigii saddexda-tallaabo lahaa ee Ibraahim. Qodobkaas ugu horreeyey wuxuu ahaa in markii Rabbigu Israa'iil ka soo bixiyey addoonsigii Masar, uu xukumi doono dadkiisa axdiga ku jira iyo weliba qarankii ay ku dhex noolaayeen iyagoo marti iyo shisheeye ah. Dadkii ugu horreeyey ee axdiga ku jiray waxay astaan nebiyadeed u ahaayeen dadkii ugu dambeeya ee axdiga ku jira, kuwaas oo ah boqol iyo afar iyo afartan kun. Dadkaas nebiyadeed waxaa lagu xukumi doonaa iyagoo ah geeska Protestant-ka ee bahalka dhulka, halka geeska Jamhuuriga ee bahalka dhulka isna isla mar ahaantaana la xukumi doono.

Xukunka geeska Jamhuuriga ahu waxay imanaysaa dhammaadka taariikhdiisa, taas oo ah sharciga Axadda. Sharciga Axadda waxaa lagu matalay dhammaystirka aayadda lix iyo tobnaad ee ku saabsan Rooma oo la wareegtay xukunka Yahuudah sannadkii 63 BC—maalinta Kafaaraggudka sida ay qabaan qaar ka mid ah taariikhyahannadu.

Antiochus Magnus waxa uu matalaa Maraykanka ee aayadaha tobnaad ilaa shan iyo tobnaad. Ronald Reagan ayaa ku guulaystay dagaalkii aayadda tobnaad, kaas oo astaan ahaan u sii muujiyey burburkii Midowgii Soofiyeeti ee aayadda afartanaad. Ishacyaah 8:8 waxa ay tilmaamaysaa isla dagaalka lagu matalay aayadaha tobnaad iyo afartanaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad, waxaana saddexdaas aayadood ee isbarbar socda ay suurto geliyaan in Ruushka loo aqoonsado guuleystaha dagaalkii Raafiya ee aayadda kow iyo tobnaad.

Dagaalkii Raphia ee aayadda kow iyo tobnaad wuxuu sii sawiray dagaalka Ukraine ee u dhexeeya boqorka koonfureed (Ruushka) iyo awoodda wakiilka ka ah baabasiimada (Ukraine). Dagaalkaas waxaa billowday Maamulkii Obama xilligii baadarigii ugu horreeyey ee ka yimid cirifka koonfureed, kaas oo sidoo kale ahaa baadarigii ugu horreeyey ee ka yimid Ameerikooyinka, in kastoo uu ka yimid Koonfur Ameerika. “Koonfur” waa astaan u ah caalamiyeynta, ruuxaanayadda, iyo shuuciyadda, waxaana baadarigii ugu horreeyey ee koonfureed ee ka yimid Ameerikooyinka la safnaa madaxweynihii caalamiga ahaa ee Obama, markii dagaalkii aayadda kow iyo tobnaad yimid. Reagan, isagoo metelaya Maraykanka ee aayadda tobnaad, wuxuu galay isbahaysi qarsoodi

ah oo uu la yeeshay baadari muxaafid ah; dabadeedna Naasiyiintii Ukraine waxaa adeegsaday madaxweyne caalamiye ah muddadii baadari caalamiye ah. Maraykanka oo hoos jooga Trump wuxuu hadda ku jiraa xidhiidh furan oo uu la leeyahay baadarigii ugu horreeyey ee Waqooyi Ameerika iyo baadari la yidhaahdo muxaafid.

Reagan waxa uu lahaa isbahaysi qarsoon oo uu la lahaa kan Masiixa ka geesta ah ee waxsii sheegidda Baybalka ku jira ee dagaalka aayadda tobnaad, Obama-na waxa uu bilaabay dagaalka aayadda kow iyo tobnaad, xilli uu baadariguna ahaa caalamiye, la mid ah Obama. Trump hadda waxa uu ku jiraa xidhiidh furan oo uu la leeyahay baadari barbar socda kii Reagan, marka laga reebo in isbahaysigii qarsoonaa ee bilowga ahaa uu hadda noqday isbahaysi furan. Saddexda baadari, iyo saddexda madaxweyne, waxay la jaanqaadaan saddexda dagaal ee aayadaha tobnaad, kow iyo tobnaad, iyo shan iyo tobnaad.

“Yaab leh baa Kaniisadda Roomaanka uga buuxda xeelad iyo dhagar. Waxay akhrisan kartaa waxa iman doona. Waxay sugataa wakhtigeeda, iyadoo arkaysa in kaniisadaha Protestanku ay u hayaan xurmayn iyada iyagoo aqbalaya sibtida beenta ah, isla markaana ay isu diyaarinayaan inay ku meel mariyaan isla hababkii ay iyadu qudheedu adeegsatay waayihii hore. Kuwa diida iftiinka runta ayaa haddana doonan doona kaalmo ka timaadda awooddan isu sheegta inaanay gefin si ay u sarraysiiyaan hay’ad iyada ka soo unkamatay. Sida ay si diyaar ah ugu iman doonto gargaarka Protestanka hawshan, ma aha wax adag in la qiyaaso. Yaa kaga sii faham badan hoggaamiyeyaasha baadriga sida loola macaamilo kuwa aan kaniisadda addeecin?”

“Kaniisadda Kaatooligga Roomaanka, iyada oo leh dhammaan faracyadeeda ku baahsan dunida oo dhan, waxay samaysaa hal urur oo aad u weyn oo ku jira gacanta taliska kursiga baadriga, loona habeeyey inuu u adeego danaha kursigaas. Malaayiinteeda xubnaha ka tirsan, ee ku sugan waddan kasta oo dunida ku yaal, waxaa la barayaa inay isu haystaan kuwo ku xidhan daacadnimada ay u hayaan baadriga. Si kasta oo ay u kala dhalasho duwan yihiin ama dawladdoodu u kala duwan tahay, waxaa laga doonayaa inay u arkaan awoodda kaniisadda mid ka sarraysa awood kasta oo kale. In kastoo ay qaadi karaan dhaarta ku ballanqaadaysa daacadnimadooda dawladda, haddana gadaasheeda waxaa yaal nidarka adeecidda Rooma, kaas oo ka furaya nidar kasta oo lid ku ah danaheeda.”

“Taariikhdu waxay ka marag kacaysaa dadaalladeeda xeeladaysan oo joogtada ah ee ay isku dhex gelinaysay arrimaha quruumaha; oo markii ay saldhig ka hesho, ay ku sii waddo danaha iyada u gaar ah, xataa haddii ay ku burburayaan amiirrada iyo dadyowgu. Sannadkii 1204, Baadarigii Innocent III wuxuu ka helay Peter II, boqorkii Arragon, dhaartan aan caadiga ahayn ee soo socota: ‘Aniga, Peter, boqorka reer Arragon, waxaan qirayaa oo ballanqaadayaa inaan weligay daacad oo adeec badan u ahaan doono sayidkayga, Baadriga Innocent, beddelayaashiisa Kaatooligga ah, iyo Kaniisadda Rooma; oo aan si daacad ah ugu dhawri doono boqortooyadayda addeeciddiisa, anigoo difaacaya rumaysadka Kaatooligga, oo silcinaya xumaanta bidciga.’—John Dowling, *The History of Romanism*, b. 5, ch. 6, sec. 55. Tani waxay waafaqsan tahay sheegashooyinka ku saabsan awoodda baadriga Rooma ‘in ay sharci u tahay inuu xilka ka qaado boqorrada waaweyn’ iyo ‘inuu ka furi karo dadka ka hooseeya xukunkooda waajibka daacadnimada ay u hayaan taliyayaal aan xaq

ahayn.’—Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2, sec. 9, note 17.”

“Oo ha la xusuusto, ku faanka Rooma waxaa ka mid ah inayan marnaba isbeddelin. Mabaadi’da Gregory VII iyo Innocent III weli waa mabaadi’da Kaniisadda Kaatooligga Roomaanka. Oo haddii ay awoodda haysato, waxay maanta ugu dhaqmi lahayd si la mid ah qarnigii hore, iyadoo muujinaysa isla ad-adaygii iyo xooggii waagii hore. Protestant-ku si yar bay u garanayaan waxa ay samaynayaan marka ay soo jeediyaan in la aqbalu caawimada Rooma ee hawsha kor-u-qaadista Axadda. Inta ay ku mashquulsan yihiin fulinta ujeeddooda, Rooma waxay hiigsanaysaa inay dib u soo ceshato awooddeeda, oo ay soo kabato sarreynteedii luntay. Marka mabda’a mar keliya laga aasaaso Maraykanka in kaniisaddu adeegsan karto ama maamuli karto awoodda dawladda; in xafladaha diineed lagu khasbi karo sharciyo madani ah; si kooban, in awoodda kaniisadda iyo dawladda loo siiyo inay xukunto damiirka, markaas guusha Rooma ee dalkan waa la hubo.”

“Ereyga Ilaah waxay ka digtay khatarta soo fool leh; haddii digniintaas la iska indhatiro, dunida Protestant-ka ahi waxay ogaan doontaa waxa ay dhab ahaan yihiin ujeedooyinka Rooma, marka ay aad u daahdo in dabinka laga baxsado. Iyadu si aamusan ayay ugu koraysaa awood. Caqiidooyinkeeda ayaa saamayntooda ku yeelanaya hoolalka sharci-dejinta, kaniisadaha, iyo qalbiyada dadka. Waxay is dul saareysaa dhismayaasheeda sarraysa oo waaweyn, kuwaas oo qolladaha qarsoon ee ku jira lagu soo celin doono silicdii ay hore u geysatay. Si dhuumaalaysi ah oo aan laga shakin ayay u xoojinaysaa xoogaggeeda si ay u horumariso danaha iyada u gaar ah marka uu yimaado wakhtiga ay wax ku dhufan doonto. Waxa keliya ee ay doonaysaa waa meel istaraatiiji ah, taasna hore ayaa loo siinayaa. Dhawaan ayaynu arki doonaa, oo aynu dareemi doonaa, waxa ay tahay ujeeddada curiyaha Roomaanka. Ku alla kii rumaysta oo addeeca ereyga Ilaah, wuxuu sidaas ku mutaysan doonaa ceebayn iyo silic.” The Great Controversy, 580, 581.

Sannadkii 2016 ayaa Trump la doortay, dabadeedna caalamiyiin uu Biden matalayay ayaa xaday doorashadii 2020, hase ahaatee taas waxaa garta oo keliya kuwa leh aragti 20/20 ah. Aayadda saddex iyo tobnaad Donald Trump ayaa “soo noqda” sannadka 2024, isagoo leh awood ka badan tii hore oo dhan, wuxuuna bilaabaa diyaarintiisa xilliga dahabiga ah iyo weliba dagaalkii Panium ee ku xusan aayadda shan iyo tobnaad. Markaasaa Leo baadarigii yimid si uu u dhiso muujintii sannadka 2025, isagoo ah baadarigii saddexaad ee la xiriira saddexda dagaal ee aayadaha toban ilaa shan iyo tobnaad, isla markaana la xiriira saddexda madaxweyne ee dagaalladaas. Baadriga koowaad iyo kan saddexaad, iyo madaxweynayaasha koowaad iyo kan saddexaad, waxaa loo arkaa muxaafid; baadriga dhexe iyo madaxweynihii dhexe se waxay ahaayeen caalamiyiin. Isbahaysigii kowaad wuxuu ahaa qarsoodi, kan ugu dambeeyana waa mid furan, waayo aayadda afar iyo tobnaad ayaa loogu matalay sida astaanta dhidibada u taagaysa muujinta dibadda ee waxsii sheegyada maalmaha ugu dambeeya.

31-kii Diseembar, 2023, waxaa billowday shaqadii malaa’igtii kowaad, sida ay tusaale ahaan u muujisay shaqadii wareegtadii kowaad, iyadoo dhigaysa aasaaska. Imtixaankii aasaasiga ahaa wuxuu ku saabsanaa in William Miller uu saxnaa mise khaladnaa aqoonsigiisii ahaa in ay Rooma tahay tan dejisa waxyiga ee aayadda afar iyo tobnaad. Aqoonsigii Miller ee Rooma sida astaanta dejisay waxyiga nebinnimada ee maalmaha ugu dambeeya ayaa dhinacyo qaarkood ka ah kan ugu

miisaanka weyn dhammaan runihii aasaasiga ahaa ee Miller. Sida Miller ku gaadhay fahammo qaarkood waxaa lagu garan karaa oo keliya iyadoo caqli quduus laga dabaqo waqtigiisii iyo duruufihiisii, laakiin qaar ka mid ah daahfuritaannadiisii nebinnimada waxaa jira markhaati aad u gaar ah oo ku saabsan sababta uu u gaadhay fahamadiisa. Kan ugu aasaasisan fahamadiisa wuxuu ahaa aqoonsigiisa ah in ay Rooma tahay tan dejisa waxyiga.

Miller si toos ah ayuu uga marag kacayaa sida uu u baadhay inuu fahmo waxa ahaa wixii “la qaaday” ee ku xusan kitaabka Daanyeel. Keliya ma uu tilmaamayo meeshii uu jawaabtiisa ka helay, balse waxa uu ka warramayaa raynrayntiisii markii uu helay jawhartii uu raadinayey. Apollos Hale waxa uu diiwaangeliyey faallo ku saabsan qoraallada Miller laftiisa, cutubka soo socdana Hale waxa uu ku tilmaamayaa sida Miller u noqday arday barashada waxsii sheegidda. Miller, isagoo ah rasuulkii iftiinka la furfuray sannadkii 1798, waa tusaale quduus ah oo ka mid ah kuwa Daanyeel ugu yeedhay “kuwa xigmadda leh” ee “fahma” marka kitaabka “la furfuro.” Markhaatifurka Miller ee ku saabsan sida loo hoggaamiyey inuu barto Kitaabka Quduuska ah waa tusaale ula kac ah oo ka yimid Kan wax walba xukuma. U fiirso koritaankii Miller, waayo isaga ayaa ah tusaalaha kuwa xigmadda leh ee fahma korodhka aqoonta, xataa haddii ay, sida Miller oo kale, ka soo baxaan gudcurka qaladka.

“Bishii Maay, 1816, ayaa lay geliyey qancin dembi, oo hoogay, naftayda cabsi weyn baa buuxisay! Waxaan illoobay inaan wax cuno. Samooyinku waxay ii ekaayeen sidii naxaas, dhulkuna sidii bir. Sidaas ayaan ku sii jiray ilaa Oktoobar, markaas ayuu Ilaah indhahayga furay; oo hoogay, naftaydow, Badbaadiye caynkee ah ayaan ku ogaaday Ciise inuu yahay! Dembiyadaydu waxay naftayda uga dheceen sidii rar culus; markaasna sida Qorniinku iigu caddaaday! Dhammaantiis wuxuu ka hadlayay Ciise; bog kasta iyo sadar kasta ayuu ku jiray. Hoogay, maalintaasu waxay ahayd maalin farxad leh! Waxaan doonayay inaan isla markiiba gurigayga jannada aado; Ciise wax walba ayuu ii ahaa, oo waxaan moodayay inaan dadka oo dhan ka dhigi karo inay isaga u arkaan sidaan anigu u arkayay, laakiin waan qaldanaa.

“Intii lagu jiray laba iyo tobankii sannadood ee aan deist-ka ahaa, waxaan akhriyey dhammaan taariikhihii aan heli karay; laakiin hadda waxaan jeclaaday Kitaabka Quduuska ah. Wuxuu wax ka baray Ciise! Hase ahaatee weli waxaa jiray qayb wanaagsan oo Kitaabka ka mid ah oo mugdi ii ahayd. Sannadkii 1818 ama 19, anigoo la sheekaysanaya saaxiib aan booqasho ugu tegay, kaas oo i yiqiin oo i maqlay anigoo hadlaya intii aan deist-ka ahaa, ayuu si macne leh ii weyddiiyey, “Maxaad ka qabtaa aayaddan iyo taas?” isagoo tixraacaya aayadihii hore ee aan ka doodi jiray intii aan deist-ka ahaa. Waan gartay wuxuu ka jeeday, waxaan ugu jawaabay—Haddii aad waqti i siisid, waxaan kuu sheegi doonaa waxa ay ka dhigan yihiin. “Intee in le’eg oo waqti ah baad doonaysaa?” Ma aqaan, laakiin waan kuu sheegi doonaa, ayaan ku jawaabay, waayo ma aanan rumaysan karin in Ilaah bixiyey waxyi aan la fahmi karin. Markaasaan go’aansaday inaan barto Kitaabkayga Quduuska ah, anigoo rumaysan inaan ogaan karo waxa Ruuxa Quduuska ahi ula jeeday. Laakiin isla markiiba markii aan go’aankan qaatay ayaa fikraddu ii timid—“Ka warran haddii aad hesho tuduc aadan fahmi karin, maxaad samayn doontaa?”

“Habkan daraasaynta Kitaabka Quduuska ah ayaa markaas maskaxdayda ku soo dhacday:—Waxaan qaadan doonaa ereyada aayadahaas oo kale, oo waxaan ku daba geli

doonaa Kitaabka Quduuska ah dhexdiisa, oo sidaas ayaan ku ogaan doonaa macnahooda. Waxaan haystay Cruden's Concordance, [oo la iibsaday 1798] kaas oo aan u malaynayo inuu yahay kan dunida ugu wanaagsan; sidaas darteed waxaan qaatay kaas iyo Kitaabkayga Quduuska ah, waxaan fadhiistay miiskaygii, wax kalena ma aanan akhriyayn, marka laga reebo wargeysyada in yar, waayo waxaan go'aansaday inaan ogaado waxa Kitaabkayga Quduuska ahi ula jeedo. Waxaan ka bilaabay Bilowgii, oo si tartiib ah ayaan u sii akhriyey; oo markaan imid aayad aanan fahmi karin, waxaan baadhay Kitaabka Quduuska ah oo dhan si aan u ogaado waxa ay ka dhigan tahay. Markii aan sidaas ugu dhex maray Kitaabka Quduuska ah oo dhan, haay, sida runtaasi u muuqatay mid ifaysa oo ammaanteedu weyn tahay! Waxaan helay wixii aan idiin wacdiyi jiray. Waxaan ku qancay in toddobada wakhti ay ku dhammaadeen 1843. Dabadeed waxaan imid 2300-ka maalmood; iyaguna waxay i geeyeen isla gunaanadkaas; laakiin wax fikrad ah kama aanan qabin inaan ogaado goorta Badbaadiyuhu imanayay, mana rumaysan karin; hase ahaatee iftiinku si xoog leh ayuu iigu dhacay, ilaa aanan garanayn wixii aan sameeyo. Hadda, ayaan is-idhi, waa inaan gashadaa xamaasad iyo xakamayn; kama dheereyn doono Kitaabka Quduuska ah, mana ka dambayn doono. Wax kasta oo Kitaabka Quduuska ahi baro, waan ku dhegganaan doonaa. Laakiin weli waxaa jiray qoraallo qaarkood oo aanan fahmi karin.”

“Taasu waa habkiisii guud ee uu Kitaabka Quduuska ah u dersi jiray. Mar kale ayuu sheegay habkii uu ku go'aamin jiray macnaha qoraalka ina horyaalla—macnaha “kan joogtada ah.” “Waan sii akhriyey,” ayuu yidhi, “oo ma aanan helin meel kale oo eraygaas laga helo, marka laga reebo Daanyeel. Markaas waxaan qaatay erayadii la xidhiidhay, ‘qaadid.’ ‘Isagu wuxuu qaadi doonaa kan joogtada ah,’ ‘laga bilaabo wakhtiga kan joogtada ah la qaado,’ iwm. Waan sii akhriyey, waxaan moodayay inaan wax iftiin ah ka heli doonin qoraalka; ugu dambayntiina waxaan imid 2 Tesaloniika 2:7, 8. ‘Waayo qarsoodiga xumaantu imminka wuu shaqaynayaa; kaliya kan haatan horjoogaa wuu horjoogsan doonaa ilaa laga qaado jidka, dabadeedna kan sharka leh waa la muujin doonaa,’ iwm. Oo markii aan qoraalkaas imid, oh, sida runtaasu u caddaatay oo u ammaannayd! Halkaasay ku jirtaa! taasu waa “kan joogtada ah!” Hagaag haddaba, Bawlos muxuu uga jeedaa “kan haatan horjooga,” ama xaniba? “Ninka dembiga,” iyo “kan sharka leh,” waxaa loola jeedaa Baabanimada. Hagaag haddaba, waa maxay waxa hor istaaga in Baabanimadu la muujiyo? Waa sanamnimada; sidaas daraaddeed, “kan joogtada ah” waa inuu ka dhigan yahay Sanamnimada.” Apollos Hale, The Second Advent Manual, 66.

Hanuunka Ilaah iyo kan aadanahaba ee hagayay daraasaddii Miller waxa lagu qoray diiwaanka. Saaxiibkiisii hore ayaa ku riixay, fikirraduna kuwii isaga ku soo dhacay waxay ahaayeen codkii malaa'igta Jibriil, taas oo Sister White ay “xarriiq dusheed xarriiq” ugu aqoonsanayso malaa'igtii marar badan booqatay Miller. Isagu toddobada wakhti ayuu u aqoonsadaa daahfurkiisii ugu horreeyey, dabadeedna 2,300 ayuu u aqoonsadaa markhaatiga labaad ee toddobada wakhti, maxaa yeelay labadooduba waxay ku dhammaadeen 1843, (sida uu markii hore rumaysnaa). Labadaas waxsii sheegidood waa daahfurkiisii alfa iyo oomega, gudahoodana xidhiidhka waxsii sheegid ee la leh Miller waxay tilmaamayaan qaladkii uu Samuel Snow ku sixi lahaa farriintii Qaylada Saqda Dhexe ee billowday “dhaqdhaqaaqii bisha toddobaad.” Dhaqdhaqaaqa Qaylada Saqda Dhexe wuxuu ahaa “dhaqdhaqaaqii bisha toddobaad” markii uu ka baxay shirkii teendhada ee Exeter,

waayo wuxuu tilmaamayay imaatinka Rabbiga maalinta tobnaad ee bisha toddobaad, taas oo sannadkii 1844 ku beegnayd Oktoobar 22.

Khaladka soo saara xoojinta malaa'igta labaad waxa uu ku matalan yahay fahamkii hore ee Miller ee ahaa in toddobada wakhti iyo 2,300-ka sannadood ay isla wada dhammaadeen 1843. Tuduca dhexdiisa, caqiidada xigta ee laga hadlayaa waa sida Miller u yimid inuu Rooma u aqoonsado inay tahay astaanta dejisa aragga. Macallimiinta taariikhda Adventist-ku waxay caddeeyaan in dhammaan fahamadii nebinnimada ee William Miller ay ku dhisnaayeen aqoonsigiisa laba quwadood oo wax baabbi'iya. Wuxuu labadaas quwadood ee wax baabbi'iya u fahmay Roomaankii jaahiliga ahaa iyo Roomaankii baadariga ahaa, wuxuuna labadaas quwadood ku arkay 2 Tesaloniika markii uu fahmay in "kan maalin walba ah" ee ku jira kitaabka Daanyeel uu yahay Roomaankii jaahiliga ahaa. Hab-muuqaal kasta oo nebinnimo oo Miller soo bandhigay, kaas oo Walaasha White ay inoo sheegtay in malaa'igahu marar badan soo booqdeen, waxa uu ku dhisnaa fahamkiisa ah in Rooma dejiso aragga. Mid kasta oo ka mid ahi!

Laga bilaabo Diseembar 31, 2023, Libaaxa qabiilka Yahuudah wuxuu furfurayay Muujintii Ciise Masiix. Laga bilaabo markaas ayaa imtixaankii aasaasiga ahaa billowday, wuxuuna soo gebogaboobay markii baadarigii ugu horreeyey ee ka soo jeeda Maraykanka uu bilaabay xukunkiisa Maajo 8, 2025. Markaas ayaa imtixaankii macbudku billowday.

Waxaannu waxyaalahan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga, annagoo adeegsanayna 250-ka sano markhaati ahaan si loo taageero aqoonsigeenna ah in imtixaankii aasaasiga ahaa uu ku dhammaaday baadariga hadda jooga.